

EUROPA STÅR VED EN SKILLEVEJ

Lige deltagelse af kvinder på alle niveauer:
forudsætningen for fred, velstand og
samfundsmæssige ændringer

#FeministEurope #Elections2024

Et manifest fra Den Europæiske Kvindelobby

**Sikring og forbedring af kvinders rettigheder og lederskab
via velfungerende institutionaliserede mekanismer**

INDHOLDSFORTEGNELSE

Resumé	3
Manifest	5
Vi vil sikre og forbedre kvinders rettigheder på en bæredygtig måde via institutionaliserede mekanismer / Vi vil opnå demokrati med lige rettigheder og en ligelig repræsentation af mænd og kvinder	8
Vi vil kæmpe for kvinders økonomiske uafhængighed og bevæge os i retning af en feministisk økonomisk model / Vi vil sætte en stopper for alle former for vold mod kvinder og piger, som opretholdes af det patriarkalske system	9
Vi vil sætte en stopper for den neoliberale og patriarkalske udnyttelse af kvinders og pigers kroppe / Vi vil sikre kvinders ret til at bestemme over deres egen krop	10
Vi vil inddrage kvindernes stemme i fredsopbygning Vi vil gøre kvinder til en integreret del af den grønne og digitale omstilling	11
Slutnoter	12
Tak, Om og Yderligere Ressourcer	13

På trods af betydelige sejre for kvinders og pigers rettigheder i Europa, har den seneste tids udfordringer atter vist, at kriser rammer kvinder, piger og kvinderettighedsorganisationer uforholdsmæssigt hårdt.

I EU har 1 ud af 3 kvinder været udsat for fysisk vold og/eller seksuelle overgreb, og 1 ud af 2 kvinder over 15 år har været udsat for seksuel chikane!

Europa er begyndt at bevæge sig i en meget negativ retning. Kønsstereotyper og patriarkalske værdier trives stadig i bedste velgående i vores samfund. Kvinder bliver henvist til ubetalte eller underbetalte og ikke-anerkendte omsorgsroller, og udbredt sexismen fratager kvinder lige muligheder og empowerment på alle livets områder. Nogle af de mest grundlæggende og hårdest tilkæmpede rettigheder for kvinder og piger er blevet inddraget, og i dagens Europa dør kvinder stadig på grund af manglende adgang til abort, eller fordi de er blevet dræbt af deres partnere eller familiemedlemmer.

KUN 33,4%
AF MINISTRENE I EU ER KVINDER²

Vi ønsker et Europa, hvor kvinder og piger i hele deres mangfoldighed har de samme rettigheder og mulighed for at deltage på alle områder og alle niveauer i samfundet, og hvor de er fri for alle former for undertrykkelse og udnyttelse.

Den gennemsnitlige forskel mellem mænds og kvinders pensionsformer i Europa er³

30%

Det er nødvendigt at sætte kvinders og pigers rettigheder i centrum for europæisk politik for at nå i mål med det europæiske projekt, der handler om fred, demokrati, inklusion, lighed og solidaritet.

Vi opfordrer EU og nationale beslutningstagere til at afsætte midler til og træffe bindende foranstaltninger for at:

- ✓ **opnå demokrati med lige rettigheder og ligelig repræsentation af mænd og kvinder;**
- ✓ **kæmpe for kvinders økonomiske uafhængighed og bevæge os i retning af en feministisk økonomisk model;**
- ✓ **sætte en stopper for alle former for vold mod kvinder og piger, som fastholdes af det patriarkalske system;**
- ✓ **sætte en stopper for den neoliberale og patriarkalske udnyttelse af kvinders og pigers kroppe;**
- ✓ **sikre kvinders ret til at bestemme over egen krop;**
- ✓ **inddrage kvindernes stemmer i fredsopbygning;**
- ✓ **gøre kvinder til en integreret del af den grønne og digitale omstilling.**

Læs mere om, hvordan du kan bidrage til at opnå reel ligestilling mellem kvinder og mænd i Europa i den fuldstændige udgave af vores manifest nedenfor.

Den Europæiske Union bør

- yde aktiv støtte til kvinderettighedsorganisationer, herunder økonomiske ressourcer;
- vedtage en strategi for kønsmainstreaming, herunder kønsbudgettering, der skal anvendes i alle EU's politiske instrumenter og med særlig fokus på store forandringer som den digitale og grønne omstilling;
- sikre lige repræsentation af kvinder og mænd i den politiske beslutningstagning som en 50/50-repræsentation af hvert køn i alle EU's beslutningsorganer, herunder EU's "topjobs";
- gennemføre en kønsbudgetteringsanalyse som led i midtvejsevalueringen i 2023 af den flerårige finansielle ramme (FFR) for 2021-2027;
- hurtigt vedtage direktivet om vold mod kvinder og vold i hjemmet, herunder dets bestemmelser om seksuel udnyttelse og cybervold mod kvinder;
- foreslå at inkludere vold mod kvinder og piger på listen over eurokriminalitet for at sikre færdiggørelsen af en omfattende EU-lovgivningsramme, der vedrører alle former for vold mod kvinder og piger;
- vedtage lighedsmodellen på EU-niveau og harmonisere EU-lovgivningen i overensstemmelse med "end-demand"-tilgangen;
- anerkende seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder (SRHR), herunder retten til sikker abort, som en del af kvinders og pigers menneskerettigheder og inkludere dem i det europæiske charter om grundlæggende rettigheder;
- implementere FN's Sikkerhedsråds resolution 1325 og hele dagsordenen om kvinder, fred og sikkerhed fuldt ud;
- systematisk anvende kønsmainstreaming og en intersektionel tilgang, når det handler om at udforme klimapolitikker og -regler.

EU's medlemsstater bør

- vedtage bindende lovgivning om kvoter og "lynlåsprincippet", afhængigt af valgsystemet, for at opnå udligning for valgte repræsentanter i den politiske beslutningstagning;
- opbygge, investere i og vedligeholde tilgængelige og overkommelige plejeinfrastrukturer og -tjenester af en høj kvalitet med en menneskerettigheds- og livscyklustilgang for at imødekomme plejebehov på alle stadier;
- give kvinder adgang til anstændigt kvalitetsarbejde, herunder en anstændig indkomst, ligeløn, sikkerhed, personlig udvikling og passende social beskyttelse, med særlig fokus på kvinder med højere arbejdsløshed og lavere løn, såsom kvinder med handicap, indvandrerkvinder, ældre kvinder og kvinder, der bor i landdistrikter;
- yde gratis og let tilgængelig støtte til alle, som er skræddersyet til behovene hos ofre for vold mod kvinder og piger, herunder kvinder med handicap, kvinder, der bor i landområder, indvandrerkvinder, der er ramt af hjemløshed;
- yde effektiv støtte til kvinder, der er ofre for seksuel udnyttelse, ved at implementere exit-programmer, herunder juridisk bistand, sundhedsydelse, boligstøtte og beskæftigelsesstøtte;
- sikre adgang til sikker, lovlig og gratis abort for alle kvinder uanset omstændighederne og med særlig fokus på behovene hos minoritetsgrupper som indvandrerkvinder eller kvinder med handicap;
- lade omfattende undervisning i parforhold og seksualitet være en del af skolernes læseplaner, baseret på selvstændighed, respekt, gensidighed, samtykke, sikker og behagelig sex og håndtering af kønsstereotyper, realiteterne ved pornografiens vold og objektivering og pornificering;
- udvikle specialiserede støttetjenester til alle kvinder og piger, der er fordrevet af krig, herunder universel adgang til juridisk bistand, lægebehandling, psykosociale tjenester, seksuelle sundhedsydelse og reproduktive sundhedsydelse, som er fuldt tilgængelige og skræddersyede til kvinder med handicap, ældre kvinder og kvinder og piger med forskellig kulturel og sproglig baggrund;
- udnytte muligheden ved den grønne omstilling til at bekæmpe kønsbestemte løn-, beskæftigelses- og langsigtede indtægts- og pensionsforskelle og sikre kvinders økonomiske uafhængighed.

LAD OS BRUGE EU-VALGET I 2024
TIL AT GØRE KVINDERS RETTIGHEDER OG LIGESTILLING
MELLEM KVINDER OG MÆND
TIL EN CENTRAL DEL AF EU!

VORES OPKALD

Efter EU-valget i 2019 var kun 17 kvindelige medlemmer af Europa-Parlamentet (MEP'er) fra etniske minoriteter, hvilket svarer til blot

2,4%

af det samlede antal MEP'er.¹³

Under den første bølge af COVID-19-pandemien brugte kvinder 18,6 timer om ugen på husarbejde og madlavning sammenlignet med

12,1

timer for mænd¹⁴

KUN 33,4%
AF MINISTRENE I EU ER KVINDER.¹²

Manifesto

Europa-Kommissionens første kvindelige formand nogensinde med et historisk kabinet bestående af et team af kommissærer, der næsten nåede en 50/50-kønsfordeling, udnævnelsen af en kommissær for ligestilling, vedtagelsen af det længe ventede **direktiv om kvinder i bestyrelser**, et **direktiv om løngennemsigthed** samt **Europa-Kommissionens forslag til et direktiv om vold mod kvinder og vold i hjemmet**: Det er nogle af de seneste **vigtige sejre** for kvinders rettigheder og for alle mennesker i Europa.

Midt i de mange udfordringer – COVID-19-pandemien, Ruslands invasion af Ukraine, energikrisen, klimakrisen og naturkatastroferne, den galopperende inflation, den vigende plads og de begrænsede ressourcer til kvinders rettigheder – er kvinder og kvinderettighedsorganisationer endnu en gang blevet alvorligt og uforholdsmæssigt hårdt ramt, og vi har været vidne til en undergravning af kvinder som selvstændige politiske subjekter. **Det er nødvendigt med en stærk forpligtelse til at sætte kvinders og pigers rettigheder i centrum for de europæiske politikker.**

For første gang i et årti er ulighederne mellem kønnene steget inden for **beskæftigelse, uddannelse, sundhedsstatus og adgang til sundhedsydelser**.⁴ Traditionelle roller baseret på kønsstereotyper og patriarkalske værdier er på fremmarch i vores samfund, og de henviser kvinder til ubetalte eller underbetalte og ikke-anerkendte plejeroller og lægger en stor byrde på kvinders lige deltagelse i det politiske rum og på det formelle arbejdsmarked. Den udbredte sexismen fortsætter med at undertrykke kvinder og piger, fastholder dem i en underordnet position og hæmmer kvinders og pigers lige muligheder og selvstændiggørelse på alle områder. I takt med at forskellene mellem EU's medlemsstater er blevet væsentligt større, **er Europa er begyndt at bevæge sig i en meget negativ retning**. Nogle af de mest grundlæggende og hårdest tilkæmpede rettigheder for kvinder og piger er blevet inddraget. Det er forfærdeligt, at **kvinder i dagens Europa stadig dør på grund af manglende adgang til abort**, f.eks. i Polen, hvor de facto-forbuddet mod denne grundlæggende rettighed har forårsaget mindst seks kvinders død.⁵ Ifølge resultaterne af CEDAW-gennemgangen giver mange lande ikke adgang til tjenester inden for seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder⁶ for kvinder⁷ med minoritetsbaggrund, herunder kvinder med handicap, asylansøgere og indvandrerkvinder.⁸ Ingen lande er immune over for dette tilbageslag for kvinders rettigheder. For eksempel **blev 113 kvinder i Frankrig dræbt af deres (eks)partner i 2021⁹ og i Europa blev ca. 2600 kvinder dræbt af deres partnere eller familiemedlemmer i 2020¹⁰**. På trods af **EU's juridiske forpligtelse til at levere på ligestilling mellem kvinder og mænd og kønsmainstreaming, dvs. anvende et kønsperspektiv i alle politikker**, har kvinders grundlæggende rettigheder endnu ikke materialiseret sig i praksis.

50

kvinder dør hver uge i Europa som følge af vold i hjemmet forårsaget af mænd.¹¹

I gennemsnit tjener kvinder i EU

12,7%

mindre i timen end mænd¹⁵

06

Den gennemsnitlige forskel mellem mænds og kvinders pensionsopsparinger i Europa er

30%

hvilket påvirker kvinders økonomiske uafhængighed og sikkerhed i alderdommen.¹⁶

VI ØNSKER

Et Europa, hvor **kvinder og piger i al deres mangfoldighed nyder lige rettigheder og deltagelse på alle områder** og på alle niveauer i samfundet; hvor kvinder er **fri for alle former for undertrykkelse og udnyttelse**. **Et sådant Europa ville være gavnligt** for hele det europæiske samfund, idet det ville:

- øge de **europæiske institutioners legitimitet og repræsentativitet**.
- bidrage til at **bygge bro over den demokratiske kløft** mellem EU og dets borgere, især kvinder og piger.
- forbedre **effektiviteten og fleksibiliteten i EU's politikker**.
- **skabe velstand**: bedre ligestilling mellem kønnene vil føre til en **stigning i EU's BNP pr. indbygger på 6,1 til 9,6 procentpoint** inden 2050, hvilket svarer til **1,95 til 3,15 billioner euro**.¹⁷
- øge beskæftigelsesfrekvensen: **Lige muligheder inden for STEM-uddannelser** og på arbejdsmarkedet vil øge **beskæftigelsesfrekvensen i EU med 2,1 til 3,5 procentpoint** inden 2050.¹⁸

VI OPFORDRER

- **kandidaterne** – til at have fokus på **mangfoldigheden af kvinders og pigers reelle bekymringer i deres kampagner** og fastholde **kvinders rettigheder højt på den politiske dagsorden**, når de er blevet valgt!
- **europæiske og nationale politiske partier og europæiske politiske grupper** – til at anvende **kønsmainstreaming og inddrage kønsaspektet i budgetlægningen** i deres programmer!
- **medierne** – til at give vælgerne **upartiske, uafhængige, fuldstændige oplysninger og et omfattende overblik** over deres muligheder ved at tilvejebringe en **ens platform til både kvindelige og mandlige kandidater**; til at øge **dækningen af** emner om **kvinders rettigheder** og en gang for alle afvise kønsstereotyper og objektivering af kvinder!
- **vælgerne** – til at engagere sig, vurdere kandidaternes resultater og deres engagement i kvinders rettigheder og **stemme på kvindelige ledere!**
- **EU's institutioner** – til at muliggøre og tage ansvar for demokratiske, retfærdige og lige valgprocesser for kvindelige og mandlige kandidater, hvor de er lige sikre og velkomne til at bruge alle offentlige fora til at kommunikere med vælgerne, uden risiko for at blive udsat for kønsbestemt mis- eller disinformation eller chikane online og offline.

Det er kun **sammen**, ved **ikke at lade nogen kvinder eller piger** i stikken, at vi kan klare de aktuelle udfordringer. **Kvinder udgør** ikke alene mere end halvdelen af befolkningen, de er også stærke **drivkræfter bag forandring**, og derfor skal kvinder være frie og have mulighed for at engagere sig i alle livets aspekter, på alle niveauer, herunder deltage aktivt i det politiske liv ved at stemme, være en del af det demokratiske system osv. Det er med **inddragelse af kvinder og deres ekspertise**, at vi kan finde passende løsninger og gennemføre **en socialt, økonomisk og miljømæssigt retfærdig omstilling**.

**EU-VALGET I
2024 BLIVER ET
VENDEPUNKT**

**LAD OS ALLE
TAGE ANSVAR!**

VI VIL SIKRE OG FORBEDRE KVINDERS RETTIGHEDER PÅ EN BÆREDYGTIG MÅDE VIA INSTITUTIONALISEREDE MEKANISMER

De eksisterende uligheder er dybt rodfæstede i **ulige magtforhold** mellem kvinder og mænd og forværres af den vigende plads til kvinders rettigheder og den fejlagtige opfattelse af, at ligestilling i lovgivningen fører til reel ligestilling mellem kønnene. Den "naturlige" udvikling vil ikke være tilstrækkelig til at opnå ligestilling mellem kvinder og mænd – **vi er nødt til at være proaktive.**

VI OPFORDRER EU'S FREMTIDIGE BESLUTNINGSTAGERE TIL:

- at vedtage en strategi for kønsmainstreaming, herunder kønsbudgettering, der skal anvendes i alle EU's politiske instrumenter og med særlig fokus på store forandringer som den digitale og grønne omstilling.
- at evaluere ligestillingsstrategien 2020-2025, indarbejde resultaterne i en ligestillingsstrategi 2.0 for 2025-2030 og inkludere et særligt budget i denne strategi.
- at etablere en EU-rådssammensætning om kvinders rettigheder og ligestilling mellem kønnene.
- at yde aktiv støtte til kvinderettighedsorganisationer, herunder økonomiske ressourcer og sikre områder.
- at udnævne en EU-kommissær med eneansvar for kvinders rettigheder og ligestilling mellem kønnene og til sammen med alle andre kommissærer at håndhæve kønsmainstreaming i alle porteføljer.
- at træffe ambitiøse foranstaltninger for at bekæmpe kønsstereotyper, sexisme og sexistisk hadefuldt tale og dens konsekvenser i alle sektorer af samfundet, herunder i medierne, online, i uddannelse og på arbejdsmarkedet. Disse bør have særligt fokus på myter og misinformation om kvinder fra minoritetsgrupper og den indbyrdes diskrimination, de oplever, også begrundet i andre forhold såsom handicap, etnicitet, alder og seksuel orientering og status.

VI VIL OPNÅ DEMOKRATI MED LIGE RETTIGHEDER OG EN LIGELIG REPRÆSENTATION AF MÆND OG KVINDER

Kvinder er ikke en minoritet; de udgør over halvdelen af befolkningen. Kvinder er ikke homogene, deres erfaringer fra det virkelige liv påvirkes af en lang række faktorer. Derfor er en mangfoldig og lige repræsentation af kvinder på de politiske, sociale og økonomiske områder afgørende for det europæiske demokrati.

VI OPFORDRER DEN EUROPÆISKE UNION TIL:

- at indføre **obligatorisk** ligestilling på kandidatlistor til EU-valg.
- at sikre, at **kvindelige kandidater placeres blandt de øverste kandidater** på kandidatlisten til EU-valg ved at gøre det **obligatorisk at bruge kvoter og metoder til at skifte mellem** kvindelige og mandlige kandidater, f.eks. "lynlåsprincippet", hvor mandlige og kvindelige kandidater opføres skiftevis på listen.
- at sikre **ligelig repræsentation af kvinder og mænd i den politiske beslutningstagning som en 50/50-repræsentation** af hvert køn i alle EU's beslutningstagende organer, herunder EU's "topjob".

VI OPFORDRER EU'S MEDLEMSSTATER TIL:

- at foreslå kandidater som kommissærer på en måde, der sikrer **lige repræsentation af kvinder og mænd** blandt medlemmerne af **Europa-Kommissionen**.
- at vedtage **bindende lovgivning om kvoter og "lynlåsprincippet"**, afhængigt af valgsystemet, for at opnå **udligning for valgte repræsentanter** i den politiske beslutningstagning.
- at **sikre retten til at stemme, stille op til valg og deltage i det demokratiske liv for alle kvinder, herunder kvinder med handicap**, som stadig kan være frataget disse rettigheder og/eller møder yderligere hindringer i processen.
- at **vedtage, implementere og finansiere bindende foranstaltninger** for at garantere **kvinders sikkerhed**, når de engagerer sig i det **offentlige online eller fysiske rum**.
- at sikre en **hurtig gennemførelse af direktivet om kvinder i bestyrelser** for at forbedre den ligelige repræsentation af kvinder i beslutningstagende stillinger i den økonomiske sektor.

Få mere at vide

VI VIL KÆMPE FOR KVINDERS ØKONOMISKE UAFHÆNGIGHED OG BEVÆGE OS I RETNING AF EN FEMINISTISK ØKONOMISK MODEL

Vi er nødt til at indføre en **feministisk økonomisk model**, der er forankret i **økonomisk, social og miljømæssig retfærdighed**, og som **anerkender pleje som ryggraden i vores samfund**. Vi skal investere i at bekæmpe feminiseringen af fattigdom, som især rammer marginaliserede kvinder på grund af deres erfaring med flere former for diskrimination.

VI OPFORDRER DEN EUROPÆISKE UNION TIL:

- at integrere **kønsaspektet i finans-, økonomi-, beskæftigelses- og socialpolitikker**.
- at sikre, at den **europæiske plejestrategi** indgår i en menneskerettighedsramme, har en holistisk livscyklustilgang og anerkender, at pleje er en vigtig del af vores økonomi.
- at gå videre end denne strategi og etablere en **Care Deal for Europa** på linje med den europæiske Green Deal og den digitale dagsorden, med øremærkede investeringer, der modsvarer disse.
- at gennemføre en **kønsbudgetteringsanalyse** som led i **midtvejsevalueringen i 2023 af den flerårige finansielle ramme (FFR) for 2021-2027 og integrere kønsbudgettering i den fremtidige flerårige finansielle ramme for 2027-2033**.
- at etablere et pilotprojekt på EU-plan med mål for **kønsmainstreaming i budgetbeslutninger** og overvåge dets implementering og resultater ved hjælp af en **dedikeret taskforce**.
- at vedtage **europæiske mål for plejestøtte og -tjenester, der anerkender den rolle, som alle kvinder, herunder ældre kvinder og kvinder med handicap, spiller som plejere**.

VI OPFORDRER EU'S MEDLEMSSTATER TIL:

- at opbygge, investere i og vedligeholde **tilgængelige, økonomisk overkommelige plejeinfrastrukturer og -tjenester af høj kvalitet med en menneskerettigheds- og livscyklustilgang for at imødekomme plejebehov på alle trin**.
- at give **kvinder adgang til anstændigt kvalitetsarbejde, herunder en anstændig indkomst, ligeløn, sikkerhed, personlig udvikling og passende social beskyttelse**, med særlig fokus på kvinder med højere arbejdsløshed og lavere løn, såsom kvinder med handicap, indvandrerkvinder, ældre kvinder og kvinder, der bor i landdistrikter.
- at garantere **individualisering af sociale rettigheder og (progressiv) personbeskatning**.
- at foretage en systematisk **kønsvurdering af økonomiske og sociale politikker** for at tage fat på de strukturelle årsager til feminiseringen af fattigdom.
- at adressere og rette op på kønsbestemte pensionsforskelle i forbindelse med en **pensionsreform**.

Få mere at vide

VI VIL SÆTTE EN STOPPER FOR ALLE FORMER FOR VOLD MOD KVINDER OG PIGER, SOM OPRETHOLDES AF DET PATRIARKALSK SYSTEM

Vold mod kvinder og piger er den mest gennemgribende krænkelse af kvinders menneskerettigheder. Voldelige mænd er en daglig realitet for mange kvinder og piger i hele Europa, og det er et tydeligt udtryk for strukturelle uligheder mellem kvinder og mænd. Der er ikke fred og sikkerhed, så længe kvinder frygter for deres sikkerhed i deres hjem, på arbejdspladsen og på offentlige steder i Europa. I EU har 1 ud af 3 kvinder været udsat for fysisk og/eller seksuel vold, og 1 ud af 2 kvinder over 15 år **har været udsat for seksuel chikane**.¹⁹

VI OPFORDRER DEN EUROPÆISKE UNION TIL:

- hurtigt at vedtage **direktivet om vold mod kvinder og vold i hjemmet**, herunder **bestemmelserne om seksuel udnyttelse og cybervold mod kvinder**.
- **efter EU's tiltrædelse af Istanbul-konventionen at udnævne en EU-koordinator til at sætte en stopper for alle former for vold mod kvinder og piger**, som sikrer sammenhæng i implementeringen af de forskellige lovgivningsinstrumenter.
- at sikre, at **alle former for seksuel udnyttelse af kvinder**, som Eurocrime henviser til i artikel 83, stk. 1, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF), **behandles tilstrækkeligt i EU-lovgivningen**, herunder prostitution og surrogatmoderskab.
- **at foreslå at inkludere vold mod kvinder og piger på listen over eurokriminalitet** for at sikre færdiggørelsen af en omfattende EU-lovgivningsramme, der vedrører alle former for vold mod kvinder og piger.

VI OPFORDRER EU'S MEDLEMSSTATER TIL:

- **at ratificere og gennemføre Istanbul-konventionen i sin helhed uden forbehold**, behandle vold mod kvinder og piger som en strukturel menneskerettighedskrænkelse og diskrimination, og indarbejde et kønssensitivt perspektiv i alle politikker og praksisser.
- at sikre, at **indvandrer- og flygtningekvindes og -pigers rettigheder beskyttes, især ved tildeling af selvstændig opholdsstatus**, herunder bør kønsbaserede asylansøgninger tages i betragtning, modtagelsesprocedurer skal være kønsfølsomme, og princippet om non-refoulement skal anvendes i forhold til ofre for vold mod kvinder og piger.
- at **gennemføre bestemmelserne i direktivet om bekæmpelse af vold mod kvinder og vold i hjemmet fuldt ud**, når det er vedtaget.
- at yde gratis og let tilgængelig støtte, der er skræddersyet til behovene hos **ofre for vold mod kvinder og vold i hjemmet**, herunder kvinder med handicap, kvinder, der bor i landområder, indvandrerkvinder og kvinder, der er ramt af hjemløshed.

Få mere at vide

VI VIL SÆTTE EN STOPPER FOR DEN NEOLIBERALE OG PATRIARKALSKE UDNYTTELSE AF KVINDERS OG PIGERS KROPPE

Menneskehandel med henblik på seksuel udnyttelse er stadig den mest udbredte form for udnyttelse i EU. Langt størstedelen af ofre er kvinder (87%).²⁰ **Menneskehandel med henblik på seksuel udnyttelse ville ikke eksistere uden en efterspørgsel efter prostituerede kvinder:** Derfor er vi nødt til at bekæmpe prostitution og seksuel udnyttelse, som er former for vold mod kvinder og piger.

VI OPFORDRER DEN EUROPÆISKE UNION TIL:

- at vedtage lighedsmodellen på EU-niveau og harmonisere EU-lovgivningen i overensstemmelse med "end-demand"-tilgangen.
- at sikre en effektiv gennemførelse af direktiv 2011/36/EU om bekæmpelse af menneskehandel, med særligt fokus på kønsspecifik analyse og menneskehandel med henblik på seksuel udnyttelse.
- at sikre det fortsatte mandat for en uafhængig fuldtidskoordinator for bekæmpelse af menneskehandel til at sikre gennemførelse af direktivet om bekæmpelse af menneskehandel og udvide mandatet efter indførelse af lovgivning om seksuel udnyttelse til også at overvåge gennemførelsen af alle aspekter i forbindelse med bekæmpelse af menneskehandel og seksuel udnyttelse af kvinder og børn i henhold til artikel 83, stk. 1, i TEUF.
- at sikre sammenhæng med FN's konvention om afskaffelse af alle former for diskrimination mod kvinder (CEDAW) og dens generelle anbefaling 38 i alle lovgivningsmæssige rammer og anerkende sammenhængen mellem menneskehandel og prostitution.

VI OPFORDRER EU'S MEDLEMSSTATER TIL:

- at yde effektiv støtte til kvinder, der er ofre for seksuel udnyttelse, ved at implementere exit-programmer, herunder juridisk bistand, sundhedsydelse, boligstøtte og beskæftigelsesstøtte.
- at fjerne betingelsen om, at sanktionen skal være knyttet til det faktum, at man "ved", at personen er handlet.
- at udvikle og finansiere specifikke infrastrukturer og tjenester, der er tilpasset de mest sårbare grupper for menneskehandel og seksuel udnyttelse, såsom kvinder fra minoritetsgrupper, indvandrerkvinder, unge kvinder, kvinder med handicap, kvinder, der oplever fattigdom eller har en baggrund med misbrug, herunder krisecentre, hjælpelinjer og uddannede fagfolk.

Få mere at vide

VI VIL SIKRE KVINDERS RET TIL AT BESTEMME OVER DERES EGEN KROP

Reproduktiv tvang og nægtelse af sikker og lovlig abort er en form for vold mod kvinder og piger.

VI OPFORDRER DEN EUROPÆISKE UNION TIL:

- at anerkende seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder (SRHR), herunder retten til sikker abort, som en del af kvinders og pigers menneskerettigheder og inkludere dem i det europæiske charter om grundlæggende rettigheder.

VI OPFORDRER EU'S MEDLEMSSTATER TIL:

- at sikre adgang til sikker, lovlig og gratis abort for alle kvinder uanset omstændighederne og med særlig fokus på behovene hos minoritetsgrupper som indvandrerkvinder eller kvinder med handicap.
- at sikre fri, kvalitativ og lige adgang til et komplet udvalg af præventionsmidler, herunder nødprævention, og støtte yderligere forskning med henblik på at reducere risikoen for skadelige bivirkninger ved præventionsmidler til kvinder, samt at udvikle og kommercialisere nye former for præventionsmidler til mænd.
- at lade omfattende undervisning i parforhold og seksualitet være en del af skolernes læseplaner, baseret på selvstændighed, respekt, gensidighed, samtykke, sikker og behagelig sex og håndtering af kønsstereotyper, realiteterne ved pornografiens vold og objektivering og pornificering af kvinder.
- at forhindre, forbyde og kriminalisere kvindelig kønslemlæstelse og tvang til andre selektive operationer og alle andre former for kønsbaseret vold og misbrug af kvinders seksualitet og reproduktive rettigheder, der er omfattet af Istanbul-konventionen, såsom tvangsabort, tvangsægteskab og tvangssterilisering, herunder af kvinder og piger med handicap.

Få mere at vide

VI VIL INDDRAGE KVINDERNES STEMME I FREDSOPBYGNING

Kvinder oplever altid den rå virkelighed i alle krige og væbnede konflikter; ikke alene er det dem, der i uforholdsmæssig høj grad må flygte fra deres land, men deres kroppe er også de slagmarker, hvor gerningsmændene erklærer sejr, som krigen i Ukraine endnu en gang viser. Kvinder er dog stadig vigtige i forhold til at sikre, at et samfund fungerer i krigstider. **Alle EU's reaktioner på krig og konflikter skal derfor indeholde en ligestillingsdimension.**

VI OPFORDRER DEN EUROPÆISKE UNION TIL:

- at implementere FN's Sikkerhedsråds resolution 1325 og hele dagsordenen om kvinder, fred og sikkerhed fuldt ud.
- at fremme og budgettere med en fredskultur på mellemlang til lang sigt.
- at sikre, at kvinderettighedsorganisationer og kvinder inddrages i beslutningsprocesser (fredsforhandlinger, genopbygning og fredsskabelse osv.).
- at foretage kønsrevision/-evaluering af genopbygningsprogrammer og -politikker for at evaluere indvirkningen på ligestilling og kvinders rettigheder og foretage effektiv overvågning.

VI OPFORDRER EU'S MEDLEMSSTATER TIL:

- at udvikle specialiserede støttetjenester til alle kvinder og piger, der er fordrevet af krig, herunder universel adgang til juridisk bistand, lægehandling, psykosociale tjenester, seksuelle sundhedsydelser og reproduktive sundhedsydelser, som er fuldt tilgængelige og skræddersyede til kvinder med handicap, ældre kvinder og kvinder og piger med forskellig kulturel og sproglig baggrund.
- at sikre, at støttetjenester til indvandrerkvinder og -piger leveres af specialuddannet personale, især i forhold til vold mod kvinder og piger og seksuel udnyttelse.

Få mere at vide

VI VIL GØRE KVINDER TIL EN INTEGRERET DEL AF DEN GRØNNE OG DIGITALE OMSTILLING

Skæringspunktet mellem køn, etnicitet, race, handicap og andre faktorer, herunder globale sociale uligheder, gør **klimaforandringerne til et feministisk spørgsmål**. Kvinder er uforholdsmæssigt hårdt ramt af klimakrisens konsekvenser, samtidig med at de er **stærke aktører for miljøforandringer**, som skal inkluderes fuldt ud i den grønne omstilling.

VI OPFORDRER DEN EUROPÆISKE UNION TIL:

- systematisk at anvende kønsmainstreaming og en intersektionel tilgang, når det handler om at udforme klimapolitikker og -regler.
- at anvende kønsbudgettering i forhold til klima og bæredygtig finansiering.

VI OPFORDRER EU'S MEDLEMSSTATER TIL:

- at øge kvinders repræsentation i beslutningstagningen vedrørende klimaforhold i lokale administrationer og ministerier.
- proaktivt at forhindre eskaleringen af energifattigdom, som rammer kvinder uforholdsmæssigt hårdt.
- at udnytte muligheden ved den grønne omstilling til at bekæmpe kønsbestemte løn-, beskæftigelses- og langsigtede indtægts- og pensionsforskelle og sikre kvinders økonomiske uafhængighed.
- at gennemføre de vedtagne konklusioner om kvinder, køn og klima fra Kommissionen for Kvinders Status (E/CN.6/2022/L.7).²¹

Få mere at vide

SLUTNOTER

1 Fundamental Rights Agency, Violence against women: an EU-wide survey, 2014:

https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2014-vaw-survey-main-results-apr14_en.pdf

2 EIGE 2022 Gender Equality Index

3 <https://www.equalpayday.be/europa/>

4 EIGE 2022 Gender Equality Index

5 <https://www.euractiv.com/section/health-consumers/news/polands-de-facto-abortion-ban-risks-lives-says-mep/>

6 https://tbinternet.ohchr.org/_layouts/15/treatybodyexternal/Download.aspx?symbolno=INT%2FCEDAW%2FCOC%2FSVN%2F51818&Lang=en

7 https://tbinternet.ohchr.org/_layouts/15/treatybodyexternal/Download.aspx?symbolno=INT%2FCEDAW%2FCOC%2FHUN%2F51815&Lang=en

8 https://tbinternet.ohchr.org/_layouts/15/treatybodyexternal/Download.aspx?symbolno=CEDAW%2FC%2FBEL%2FCO%2F8&Lang=en

9 <https://www.noustoutes.org/comprendre-les-chiffres/>

10 <https://eige.europa.eu/publications/improving-legal-responses-counter-femicide-european-union-perspectives-victims-and-professionals>

11 <https://www.womenlobby.org/EWL-unveils-a-new-factsheet-on-violence-against-women>

12 EIGE 2022 Gender Equality Index

13 https://www.enar-eu.org/wp-content/uploads/2019_06-Racial-diversity-EU-Parliament-elected-MEPs.pdf

14 EIGE 2021 Gender Equality Index 2021

15 https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/policies/justice-and-fundamental-rights/gender-equality/equal-pay/gender-pay-gap-situation-eu_en

16 <https://www.equalpayday.be/europa/>

17 <https://eige.europa.eu/gender-mainstreaming/policy-areas/economic-and-financial-affairs/economic-benefits-gender-equality>

18 EIGE. Economic Benefits of Gender Equality in the European Union Overall economic impacts of gender. Available here: <https://eige.europa.eu/gender-mainstreaming/policy-areas/economic-and-financial-affairs/economic-benefits-gender-equality>

19 Fundamental Rights Agency, Violence against women: an EU-wide survey, 2014: https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2014-vaw-survey-main-results-apr14_en.pdf

20 EUR-Lex - 52022DC0736 - EN - EUR-Lex (europa.eu)

21 <https://www.undocs.org/Home/Mobile?FinalSymbol=E%2FCN.6%2F2022%2FL.7&Language=E&DeviceType=Desktop&LangRequested=False>

**LAD OS GENBEKRÆFTE EN STÆRK POLITISK VILJE
OG AFSÆTTE BETYDELIGE RESSOURCER TIL AT
LEVERE PÅ EU'S FORPLIGTELSE OM
LIGESTILLING MELLEM KVINDER OG MÆND!**

TAK!

Den Europæiske Kvindelobby (EWL) vil gerne takke for bidraget fra de nationale medlemsorganisationer og varmt takke alle de repræsentanter, der tog sig tid til at give EWL's sekretariat deres ekspertviden og nationale feedback, især Women in Politics Working Group.

Redaktør: Jérphine Andolfatto & Mirta Baselovic

Bidragydere: Laura Kaun & Konstantina Vardamatou

Design: Esther Rizo Casado

Formand: Réka Sáfrány

Fungerende generalsekretær: Mary Collins

Denne rapport er finansieret af Den Europæiske Union. Indholdet af denne rapport er udelukkende Den Europæiske Kvindelobbys ansvar og afspejler ikke nødvendigvis EU's holdning.

Den Europæiske Kvindelobby, juni 2023

Funded by
the European Union

OM DEN EUROPÆISKE KVINDELOBBY

Den Europæiske Kvindelobby (EWL) blev grundlagt i 1990 og er det største europæiske paraplynetværk af kvindeforeninger, der repræsenterer mere end 2.000 organisationer i EU, som går sammen om at kæmpe for deres fælles vision om et feministisk Europa. EWL har medlemmer i 26 EU-medlemsstater, tre kandidatlande (Republikken Nordmakedonien, Serbien, Tyrkiet), Island og Storbritannien samt 17 europæiske organisationer, der repræsenterer mangfoldigheden af kvinder og piger i Europa. Sammen med vores medlemmer ønsker vi at påvirke den brede offentlighed og de europæiske institutioner til at støtte kvinders menneskerettigheder og ligestilling mellem kvinder og mænd.

YDERLIGERE RESSOURCER

Scan!

 @EuropeanWomen

 @europeanwomenlobby

 EuropeanWomen

LAD OS GØRE EN ENDE PÅ DET PATRIARKALSKE SYSTEM OG DE HOLDNINGER
DER UNDERMINERER ALLE KVINDERS VÆRDIGHED
OG BRINGER KVINDERS OG PIGERS LIV I FARE!

<https://www.womenlobby.org/>

European Women's Lobby, juni 2023

EUROPEAN WOMEN'S
LOBBY
EUROPEEN DES FEMMES